

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-362/2016-6
Датум: 17. јун 2016. године
Београд

Члан Савета Комисије за заштиту конкуренције по овлашћењу председника Комисије за заштиту конкуренције број: 1/0-06-474/2016-1 од 14. јуна 2016. године, на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), члана 192. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 49/11), одлучујући по Пријави концентрације број: 6/0-02-362/2016-1 друштва Telemach d.o.o. Sarajevo са седиштем на адреси Džemala Bijedića br. 216 Ilidža-Sarajevo, Босна и Херцеговина, матични број: 65-01-0620-08, поднетој 27. априла 2016. године преко пуномоћника, адвоката Бојана Вучковића из „Карановић & Николић“ оад из Београда, улица Ресавска бр. 23, дана 16. јуна 2016. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем непосредне контроле од стране друштва Telemach d.o.o. Sarajevo са седиштем на адреси Džemala Bijedića br. 216 Ilidža-Sarajevo, Босна и Херцеговина, основаног у складу са законима Босне и Херцеговине и регистрованог код Опćинског суда у Sarajevу под матичним бројем: 65-01-0620-08 над друштвом GLOBAL INTERNET d.o.o. Novi Travnik са седиштем на адреси Ivana Meštrovića br. 21, Novi Travnik, Босна и Херцеговина, основаном у складу са законима Босне и Херцеговине и регистрованом код Опćинског суда у Travniku под матичним бројем: 51-01-1767-09, до које долази куповином 100% удела у друштву GLOBAL INTERNET d.o.o. Novi Travnik.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац Пријаве уплатио износ од 25.000 (словима: двадесетпетхиљада) евра на девизни рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Народне банке Србије, што представља утврђену висину таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Друштво Telemach d.o.o. Sarajevo са седиштем на адреси Džemala Bijedića br. 216 Ilidža-Sarajevo, Босна и Херцеговина, основано у складу са законима Босне и Херцеговине и регистровано код Опćинског суда у Сарајеву под матичним бројем: 65-01-0620-08 (у даљем тексту: Telemach, подносилац Пријаве, Купац), је поднело Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) дана 27. априла 2016. године Пријаву концентрације број: 6/0-02-362/2016-1 (у даљем тексту: Пријава) која настаје стицањем непосредне контроле подносиоца Пријаве, над друштвом GLOBAL INTERNET d.o.o. Novi Travnik са седиштем на адреси Ivana Meštrovića br. 21, Novi Travnik, Босна и Херцеговина, основаном у складу са законима Босне и Херцеговине и регистрованој код Опćинског суда у Травнику под матичним бројем: 51-01-1767-09 (у даљем тексту: GLOBAL INTERNET, Циљно друштво), до које долази куповином 100% удела у друштву GLOBAL INTERNET d.o.o. Novi Travnik. Пријава је поднета преко пуномоћника, адвоката Бојана Вучковића из „Карановић & Николић“ оад из Београда, улица Ресавска бр. 23.

Пријава је поднета Комисији у скраћеном облику у складу са чланом 3 Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16, у даљем тексту: Уредба) из разлога (из члана 6. став 1. тачка 1) Уредбе), да ниједан учесник у концентрацији не обавља пословне активности на истом релевантном тржишту производа и релевантном географском тржишту, што је Комисија оценила као исправно. С обзиром да поднета документација Комисији није била у свему усклађена са Уредбом, недостаци Пријаве су отклоњени допуном Пријаве заведеном у Комисији под бројем: 6/0-02-362/2016-5 од 31. маја 2016. године.

Комисија је, такође, оценила да је подносилац Пријаве уплатио утврђену висину таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку, што је констатовано у ставу II диспозитива.

У складу са изложеним Пријава је комплетирана и испуњени су услови за поступање и одлучивање Комисије по истој у скраћеном поступку.

Увидом у целокупну наведену документацију, утврђено је како следи.

Telemach је водећи провајдер дигиталне и аналогне кабловске телевизије, услуга широкопојасног интернета и највећи алтернативни пружалац услуге фиксне телефоније у Босни и Херцеговини. Своје сервисе базира на најсавременијим технологијама у комбинацији са иновативним понудама прилагођеним потребама претплатника, што му осигурава предност у односу на конкуренте-оператере у Босни и Херцеговини. Ово друштво је део регионалне United Group која послује у шест земаља бивше Југославије, а у њеном саставу се налазе и водећи телекомуникациони оператери: SBB (Република Србија), Telemach (Република Словенија, Република Црна Гора), регионални оператер сателитске телевизије Total TV, укључујући и NetTV Plus водећег провајдера телекомуникационих сервиса за исељене из земаља бивше Југославије путем јавног интернета. Део United Group је и United Media, коју чине најгледанији спортски, филмски, дечји и други pay ТВ канали у региону – Sport klub, Cinemania, Ultra, Mini Ultra, Lov i ribolov, N1 и Grand

CAS Media – највећа агенција за продају огласног простора на кабловским и сателитским каналима у региону.

Telemach је под крајњом контролом фондова којима управљају друштва повезана са друштвом KKR & Co. L.P. са седиштем на адреси 9 West 57th Street, Suite 4200, New York, NY 10019, Сједињене Америчке Државе (у даљем тексту: KKR), док је његов регистровани 100% власник повезано друштво BOSNIA BROADBAND S.a.r.l. из Луксембурга.

KKR је водеће глобално инвестиционо друштво које послује на светском нивоу и нуди широк асортиман алтернативних фондова и других инвестиционих производа инвеститорима, као и решења на тржиштима капитала за сопствене и остале компаније и друге клијенте. Повезани приватни инвестициони фондови KKR-а инвестирају у компаније у великом броју сектора. Свако повезано портфолио друштво KKR-а има сопствени одбор директора (са једним или више представника KKR-а) и послује и финансира се независно од других повезаних портфолио друштава KKR-а. Ова портфолио друштва које KKR контролише имају следећа зависна друштва регистрована у Републици Србији:

[...]¹

KKR, Telemach и сва друга друштва под крајњом контролом KKR-а представљају једног учесника на тржишту у складу са чланом 5 Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон).

GLOBAL INTERNET је телекомуникациони оператер из Босне и Херцеговине и његове пословне активности се односе искључиво на територију ове државе. GLOBAL INTERNET пружа услугу дистрибуције аудиовизуелних медијских садржаја (путем IPTV технологије) и Интернета. GLOBAL INTERNET има једног оснивача и власника - физичко лице Наташа Дујмовић, која је и директор Циљног друштва (у даљем тексту: Продавац). Циљно друштво нема зависних друштава, а једина његова два повезана друштва су у 100% власништву брачног партнера Продавца и нису део предметне трансакције.

Циљно друштво није присутно у Републици Србији ни преко регистрованих зависних друштава, ни преко остварених пословних прихода.

Из података достављених Комисији о укупним годишњим приходима учесника у концентрацији оствареним на светском тржишту, као и о укупном приходу једног од њих оствареном на тржишту Републике Србије у релевантној календарској години - проистиче да исти надмашују износе остварених укупних годишњих прихода из првог алтернативног услова из члана 61 Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији.

Према подацима из Пријаве, Продавац тренутно има власништво над целокупним уделом у Циљном друштву. Продавац и подносилац Пријаве су дана 12. априла 2016. године закључили Уговор о купопродаји удела у привредном субјекту GLOBAL INTERNET (у даљем тексту: Уговор). Према одредбама Уговора

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Продавац продаје а Купац купује 100% удела уз пуну гаранцију права власништва и без било каквих терета у корист трећих лица на дан затварања трансакције. Пренос удела ће довести до промене јединог члана Циљног друштва, који ће стећи сва припадајућа права и обавезе у вези са овим статусом у складу са позитивним прописима. С обзиром да је у Уговору, у свим његовим деловима, исказана воља његових потписника да закључе трансакцију и исту спроведу, Комисија га је прихватила као правни основ предметне концентрације. Спровођење предметне концентрације ће довести до стицања појединачне индиректне контроле од стране ККР-а, посредством Telemach-а над Циљним друштвом и 100% удела у истом. Учесници у концентрацији очекују да ће исту реализовати у току 2016. године.

Као што из напред приказаног проистиче, предложена концентрација се тиче стицања контроле једног учесника на тржишту над другим учесником на тржишту, у смислу члана 17. став 1. тачка 2. Закона.

Образлажући предлог релевантног тржишта учесници у концентрацији су дали и следеће уводне напомене.

Узимајући у обзир пословне активности учесника у концентрацији, односно пословне активности подносиоца Пријаве у Републици Србији (Циљно друштво на истом није присутно), учесници у концентрацији су Комисији су предложили следећа релевантна тржишта производа:

1. тржиште пружања услуга дистрибуције аудиовизуелног медијског садржаја путем IPTV, CATV (кабловске TV) и MMDS технологија,
2. тржиште пружања услуга приступа Интернету.

У прошлости, медијски садржаји су се емитовали претежно бежично, путем аналогног земаљског радио преноса. Емитери су користили торњеве за емитовање ради преноса телевизијског и радио сигнала, док су гледаоци преко антена примали сигнал. Брзи развој технологије и инфраструктуре је омогућио употребу аналогне кабловске мреже (коаксијални каблови) којима је могуће доставити сигнал директно до корисника, док је сателитска преносна технологија омогућила пренос медијског сигнала преко великих раздаљина.

Развојем дигиталних технологија, ширењем доступног протока и растућим трендом конвергенције у телекомуникацијама (могућност коришћења различитих технологија за суштински исте циљеве – слање електронске дигиталне информације од тачке А до тачке Б и назад), медијски садржај је сада могуће доставити корисницима посредством широког спектра различитих дигиталних технологија, како следи:

- I. земаљски пренос, укључујући и дигитални облик (DTT–Digital Terrestrial Television);

- II. CATV – кабловска инфраструктура, претежно у дигиталном облику, која омогућава двосмерну комуникацију и стога је одржива платформа за конвергентне услуге – телефонију и приступ Интернету;
- III. IPTV (Internet Protocol Television) – омогућава употребу интернет комуникације (Интернет протокола) ради емитовања телевизијског сигнала;
- IV. MMDS (Multichannel Multipoint Distribution Service) – који се углавном користи као алтернативни метод достављања кабловској ТВ у областима у којима инсталација каблова није економски оправдана (у складу са тим, такође је позната под називом „бежични кабл“);
- V. сателитски пренос, DTH (Direct-to-Home) – ова технологија се користи тако што се сигнал емитује до сателита, који га даље емитују преко сателитских антена и посебних пријемника који га претварају у сигнал који може да прими телевизијски предајник.

Због разлика у технологији само CATV, IPTV и MMDS технологије омогућавају двосмерну комуникацију са корисником. На тај начин исте технологије се могу користити у комбинацији са другим телекомуникационим услугама (приступ Интернету, телефонији, видео-на-захтев,...). У смислу наведеног постоје аргументи да земаљски пренос и DTH технологија нису замењиви са другим технологијама за дистрибуцију аудиовизуелног медијског садржаја (кабловска, IPTV, MMDS) из разлога што: 1) земаљски пренос врше сами емитери RTV програма путем својих предајника и таква услуга је генерално доступна свим корисницима који примају сигнал са ових предајника и имају одговарајуће антене путем којих могу да приме сигнал. Ова услуга се у принципу не наплаћује посебно; 2) Direct-to-Home сателитска платформа, такође није у целини замењива са другим технологијама (кабловска, IPTV, MMDS) из разлога што се ради о једносмерном преносу који не може бити повезан са услугама интернета или фиксне телефоније и који не подржава модерне телевизијске технологије (интерактивна TV или видео на захтев - Video-on-Demand).

Имајући у виду пословне активности учесника у концентрацији, релевантно тржиште производа би, према предлогу подносиоца Пријаве, требало да обухвати IPTV, CATV и MMDS технологије без земаљског преноса и DTH технологије.

Комисија би начелно могла да прихвати и овако „ужу“ дефиницију релевантног тржишта производа понуђену од стране подносиоца Пријаве, али имајући у виду суштину ове пословне трансакције, као и њене потенцијалне ефекте на нашем националном тржишту, Комисија сматра да је за потребе овог поступка сасвим прецизна и довољна дефиниција релевантног тржишта као тржишта пружања услуга дистрибуције аудиовизуелног медијског садржаја, без обзира на

технологију и систем преноса, што је у складу са њеном досадашњом праксом у раду.

Када је реч о другом предложеном релевантном тржишту производа од стране подносиоца, тржишту пружања услуга приступа Интернету, Комисија је овај предлог у потпуности прихватила.

На овом тржишту ККР је активан преко кабловских оператера, претежно SBB-а који пружају приступ Интернету на малопродајном и veleprodajном нивоу, појединачним и комерцијалним корисницима (преко кабловске и DSL платформе).

У погледу кабловске платформе, SBB као највећи кабловски оператер у оквиру ККР групе се ослања на сопствену инфраструктуру, а у односу на DSL платформу, делимично користи инфраструктуру Телеком-а Србија.

Учесници у концентрацији су као релевантно географско тржиште у предметном поступку, предложили Комисији територију Републике Србије, односно национално тржиште. Претходно из разлога да су предметне пословне активности под регулаторним надзором Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанску делатност (РАТЕЛ) и Регулаторног тела за електронске медије као и због националне покривености мреже SBB-а.

Према РАТЕЛ-овом Прегледу тржишта телекомуникација и поштанских услуга у Републици Србији у 2014. години (за 2015. годину Преглед није још објављен, у даљем тексту Преглед) за пружање услуге дистрибуције медијског садржаја је било регистровано 98 оператера, који су своје услуге пружали преко кабловске дистрибутивне мреже (коаксијалне, хибридне и оптичке) – KDS, јавне фиксне телефонске мреже – IPTV, сателитске дистрибутивне мреже (Direct-to-Home) – DTH и бежичне мреже. Укупан број претплатника/корисника ове услуге износио је око 1,5 милиона (што је за 4% мање него у 2013. години). Највећи оператер у 2014. години за ову услугу и даље је SBB са тржишним учешћем од преко 50% према оствареним приходима, даље следе TELEKOM SRBIJA, JP PTT KDS, KOPERNIKUS TECHNOLOGY, I.KOM d.o.o, RADIJUS VEKTOR d.o.o. (према критеријуму броју претплатника и остварених прихода, ови оператери заједно имају око 88% тржишног удела). Укупан остварен приход оператера од пружања услуге дистрибуције медијског садржаја у 2014. години је износио 14,7 милијарди динара, што је за 11% више него претходне године. Највеће учешће у укупним приходима од дистрибуције медијских садржаја имају приходи од KDS-а у висини од 64%, учешће IPTV-а је 17%, а DTH-а је 19%.

Преглед садржи податке о следећим тржишним уделима за најважније учеснике на тржишту пружања услуге дистрибуције аудиовизуелног медијског садржаја према вредности оствареног прихода и према броју претплатника/корисника у Републици Србији у 2014. години, који су приказани у Табели 1. Према наводима из Пријаве, ККР/ SBB не поседују друге податке о стању на овом релевантном тржишту производа.

Табела 1 - Тржишни удели учесника у концентрацији и њихових конкурената – водећих оператера на тржишту пружања услуга дистрибуције аудиовизуелног медијског садржаја према вредности оствареног прихода и броју претплатника/корисника у Републици Србији у 2014. години

назив оператера	тржишни удео у % према вредности оствареног прихода у РСД	тржишни удео у % према броју претплатника/корисника
KKR/ SBB	52%	45%
GLOBAL INTERNET	0	0
TELEKOM SRBIJA	17%	21%
JP PTT KDS	6%	6%
KOPERNIKUS TECHNOLOGY	7%	5%
IKOM d.o.o	3%	4%
RADIJUS VEKTOR d.o.o.	11%	4%
SAT-TRAKT	0	2%
OSTALI	4%	13%
Σ	100%	100%

Извор: РАТЕЛ: Преглед тржишта телекомуникација и поштанских услуга у Републици Србији у 2014. години

Као што се из Табеле 1 види GLOBAL INTERNET није присутан на тржишту пружања услуга дистрибуције аудиовизуелног медијског садржаја у Републици Србији, тако да ће структура овог релевантног тржишта производа остати иста и након спровођења предметне концентрације. SBB је једино зависно друштво KKR портфолио компанија које је активно на овом тржишту.

Према РАТЕЛ-овом Прегледу тржиште Интернета у Републици Србији је и у 2014. години наставило тренд раста из претходних година, тако да је укупан број широкопојасних прикључака износио преко 1,5 милиона (не рачунајући претплатнике 3G мреже) што је преко 99% свих Интернет прикључака (не рачунајући претплатнике 3G мреже). Висок удео Интернет прикључака широкопојасног приступа је последица све већих потреба крајњих корисника за разменом све обимнијих количина података путем Интернета.

Из разлога да горњи Преглед не објављује податке о тржишним уделима учесника на тржишту пружања услуга приступа Интернету и да подносилац Пријаве не поседује податке о вредностима оствареног прихода конкурената и

броју претплатника/корисника конкурената у вези ове услуге, подносилац Пријаве је Комисији доставио интерне процене SBB-а, које су садржане у Табели 2.

Поред SBB-а ову услугу пружају и следећа друштва из KKR групе: Absolut Solutions i EUNET, тако да су у Табели 2 садржане интерне процене SBB-а о свом и тржишним уделима и за наведена друштва.

Такође, подносилац Пријаве је обавестио Комисију да и друштво City Media Plus-Streaming Ex YU d.o.o. Beograd (из састава United Group/KKR) има, такође, претежну регистровану делатност: кабловске телекомуникације (шифра: 6110). Међутим, према наводима подносиоца Пријаве, ово друштво се не бави и стварно пружањем телекомуникационих услуга на домаћем тржишту, већ као зависно друштво компаније Solford Trading Limited, матични број HE 305830, пружа овом повезаном друштву услуге подршке кроз обезбеђивање административне подршке Solford-у путем call центра и пратећих услуга одржавања софтверских решења у вези са NetTV Plus OTT платформом. Наведена платформа омогућава корисницима приступ садржајима на подржаним уређајима који имају Интернет конекцију. Услуге које пружа ова платформа доступне су широм света, осим на домаћем тржишту, што значи да друштво City Media Plus-Streaming Ex YU d.o.o. Beograd не учествује на телекомуникационим тржиштима у Републици Србији.

Табела 2 - Тржишни удели учесника у концентрацији и њихових конкурената – водећих оператера на тржишту пружања услуге приступа Интернету према вредности оствареног прихода у Републици Србији у 2014. години

Назив оператера	Тржишни удео у % према вредности оствареног прихода у РСД
<i>KKR/SBB+ABSOLUT SOLUTIONS+EUNET</i>	<i>/20-30%/+0-5%/+0-5/%</i>
<i>GLOBAL INTERNET</i>	<i>/0-5/%</i>
<i>/.../</i>	<i>/40-50/%</i>
<i>/.../</i>	<i>/5-10/%</i>
<i>/.../</i>	<i>/0-5/%</i>
<i>/.../</i>	<i>/0-5/%</i>
<i>/.../</i>	<i>/0-5/%</i>
<i>/.../</i>	<i>/5-10/%</i>
Σ	100%

Извор: интерне процене SBB-а

Како из Табеле 1 и Табеле 2 проистиче, не постоје ни хоризонтална, као ни вертикална преклапања између учесника у концентрацији на релевантним тржиштима. Последице, предметна концентрација неће произвести било какве негативне ефекте по конкуренцију на релевантним тржиштима, тако да ће се најизразитија промена, након спровођења предметне концентрације, свакако, десити у промени власничке структуре Циљног друштва које није присутно на релевантним тржиштима.

Предложено дефинисање од стране подносиоца Пријаве релевантних тржишта производа, релевантног географског тржишта, процену тржишних удела учесника на релевантним тржиштима, као и евентуалних ефеката спровођења предметне концентрације Комисија је уз извесне корекције прихватила као исправно.

Што се тиче дистрибутивне и малопродајне мреже учесника у концентрацији, у Пријави је наведено да је ККР инвестициона компанија која послује на светском нивоу и нема дистрибутивну и малопродајну мрежу на релевантним тржиштима.

SBB је активан као телекомуникациони оператер у Републици Србији. Основне активности се тичу дистрибуције медијског садржаја преко CATV и DTH платформе (и од недавно D3i платформе, која омогућава приступ преко Интернета).

Мрежа SBB-а се састоји од 32 малопродајна места са 135 запослених у различитим градовима у Републици Србији (од којих 6 имају салоне у којима потенцијални и текући корисници могу имати увид у корисничку услугу SBB-а).

Формално, SBB је организован у 20 локалних огранака који се налазе у Београду (плус огранак за говорне услуге Београд, огранак SBB Solutions, огранак Beogrid Београд), Зрењанину, Кикинди, Вршцу, Сомбору, Новом Саду, Врбасу, Шабцу, Ваљево, Пожаревцу, Крагујевцу, Ужицу, Чачку, Краљеву, Новом Пазару, Крушевцу, Трстенику, Нишу, Пироту и Лесковцу.

У односу на DTH услуге SBB се ослања на екстерне локалне партнере који представљају његове агенте у односу на обављање послова инсталације, сервисирања и одређених административних услуга (агентура при закључивању уговора са претплатницима).

Као што је напред наведено, на предметном тржишту пружања услуге приступа Интернету, поред SBB-а, ову услугу пружају и зависна друштва у саставу ККР групе друштава, Absolut Solutions и Eunet.

Absolut Solutions је специјализовани Интернет и telehousing провајдер. Његове услуге обухватају connectivity сервисе (Интернет и VPN) и telehousing сервисе (Data center Absolut Solutions) и сви корисници ових услуга су правна лица. Услуге се продају путем директне продаје пословним корисницима, тако да из тих разлога и нема продајних места.

Eunet је специјализовани hosting и cloud провајдер. У његове услуге спадају: shared hosting, регистрација домена, Cloud VPS и апликације. И већина његових корисника су, такође, правна лица. Eunet врши продају углавном online (Eunet shop) и нема продајних места.

На основу анализе свих елемената Пријаве и целокупне документације која је достављена уз њу, Комисија је утврдила да спровођење предметне концентрације не доводи до спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције, пре свега стварањем или јачањем доминантног положаја подносиоца Пријаве на дефинисаном релевантном тржишту.

Применом критеријума из члана 19 Закона Комисија је оценила да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, што опредељује одлуку у првом ставу диспозитива решења.

Одлука у другом ставу диспозитива решења је донета применом члана 65 став 5 Закона, као и члана 2 став 1 тачка 6 Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана пријема решења.

П.О. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Марко Обрадовић, члан Савета Комисије